

R. WILHELM, *Orthopaedische Fussgymnastik*, Heft 34 Sammlung diagnostisch-therapeutischer Abhandlungen f. d. praktischen Arzt. Verlag OTTO GMELIN, München. Prijs 2 M.

Dit bescheiden boekje van 32 bladzijden is wel waard gelezen te worden. Het zal den lezer doen nadenken over de noodzakelijkheid, dat de pedes valgi, resp. planovalgi, niet alleen met naar gipsmodel vervaardigde steunzolen en doelmatige schoenen moeten worden behandeld, doch tevens gedurende langen tijd met op krachtige wijze toegepaste massaga, baden en gymnastiek, teneinde de verzwakte spieren en banden te versterken. Een tiental fraaie photo's geven een goed beeld van te verrichten oefeningen.

H. TIMMER.

F. DUMAREST, M. GUILLEMINET, P. ROUGY, *Pleurésies purulentes tuberculeuses, Traitement médico-chirurgical*, 42 bldz. met 4 platen, 1930, G. DOIN en Cie., Paris. Prijs 16 Fr.

In deze aflevering van *La Pratique médicale illustrée*, ontstaan door de samenwerking van sanatoriumarts en chirurg, worden de verschillende behandelingswijzen van het tuberculeuse empyeem beknopt en duidelijk beschreven. De in te stellen behandeling is afhankelijk van den clinischen vorm van deze aandoening. Bij het tuberculeuse empyeem zonder verwickelingen nemen de schrijvers een afwachtende houding aan en puncteeren slechts in uiterste noodzaak. Bij het secundair geïnfecteerd empyeem, al of niet met in- of uitwendige fistelvorming gepaard gaande, worden eerst spoelingen van de pleuraholte toegepast en als deze niet baten, wordt een kleine pleurotomie verricht, later zoo noodig door thoracoplastiek gevolgd. De aanschaffing van dit werkje kan den chirurg en den longarts, die deze etterige tuberculeuse exsudaten in de pleuraholte te behandelen krijgen, wel worden aanbevolen; het boekje kost weinig geld en het doorlezen weinig tijd.

A. J. A. KOELENSMID.

Dr. C. LIAN, *L'année Médicale Pratique*, 7me Année, Paris, RENÉ LEPINE, 1930. 572 bldz.

De staf van dit reeds in de drie vorige jaargangen aangekondigde „jaarboekje” is tot 35 leden aangegroeid, de secretaris der redactie niet medegerekend. Het voorbericht maakt ook gewag van buitenlandsche bijdragen. Men kan hieruit afleiden, dat de talloze referaten uit de geneeskundige literatuur van het afgelopen jaar alle bewerkt zijn door artsen, die hun onderwerpen beheerschen. Deze zijn in alphabetische volgorde gerangschikt, en, evenals ik dit in 1927 kon getuigen, is bij het opstellen der referaten of eerder „samenvattende overzichten” gedacht aan wat de practiseerende arts noodig heeft en kan gebruiken. Wie naar de bronnen wil teruggaan, vindt bij elk artikel een uitvoerige literatuurlijst.

Als voorbeeld van heldere, beknopte en toch volledige behandeling zou ik de artikelen van LIAN en BLONDEL over te lagen druk in de slagaderen willen aanbevelen.

De toeneming der dikte van het boek is gelukkig tot staan gekomen: 527 bldz. in 1927, 651 in 1928, 572 in 1930. Ook een boek misstaat slankheid niet.

H. PINKHOF.